Language consultations: electronic database

http://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/1090

Question

Kā pareizi: ***dokuments papīra formātā*** vai ***dokumenta papīra formā***?

Answer

Pareizi ir ***dokuments papīra formā***.

„Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcā" viena no vārda *formāts* nozīmēm ir 'veids, forma'. Vārdam *forma* ir vairākas nozīmes, taču starp tām ir arī 'veids, tips'.

Pamatā vārds *formāts* izmantots, lai nosauktu konkrētu papīra lapas vai kartona izmēru, piemēram, *A4 formāta papīra lapa, izvēlēts nepareizs papīra formāts, iestatīt papīra formātu*.

Šobrīd par formātu sauc arī dokumenta elektronisko veidolu, piemēram, *word* (teksta dokumenta formāts), *pdf* (portatīvā dokumenta formāts).

„Latvijas Nacionālajā terminoloģijas portālā" atrodami termini *papīra formāts, mašīnlasāms formāts*, līdztekus arī *datorlasāma forma, rakstveida forma, mašīnlasāma forma*.

Elektronisko dokumentu likumā, 2018. gada 4. septembra Ministru kabineta noteikumos № 558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība", 2005. gada 5. jūnija Ministru kabineta noteikumos № 473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām" lietots termins *papīra forma*, tas atrodams arī Tieslietu ministrijas publicētajās „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas vadlīnijās".

Ieteicams lietot vārdu *formāts* par lappuses, iespieddarba izmēru, kā arī elektroniski pieejamiem dokumentiem, kā *.doc, .pdf, .jpg, .edoc* u. c. Savukārt vārds *forma* attiecināms uz dokumenta veidu – elektronisko vai papīra formu, piemēram, grāmatvedības dokumentu papīra formas pārvēršana elektroniskā formā.

Sources

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca

Latvijas Nacionālais terminoloģijas portāls

Elektronisko dokumentu likums.

Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumi Nr. 558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”

Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumi Nr. 473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām”.

Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas vadlīnijas

Logina, S., Pēča, K., Pūtele, I., Zilgalve, E. Valodas konsultācijas. *Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi*. Populārzinātnisku rakstu krājums. Nr. 19. Atb. red. V. Šaudiņa. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2024, 213. lpp.